



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo. XI

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Johanne euangelista

ex deo natū est vincit mundū. Item dicit ad regnū. **Joh. iij.** Nisi q̄s renatus fuerit. **Ecce** rario natiuitas culpe facit cecum ad eligendū **Joh. ii.** Quis peccauit h̄ cec⁹ aut parentes ei⁹. **Indignū** ad docendū. **Joh. ii.** In peccatis natus es totus. et tu doces nos. **Infirmū** ad bene operandū. **Joh. iij.** Quod natum est ex carne caro est. **Tertia** natiuitas est mirabilis. et est natiuitas diuina. et h̄ p̄pter multa. quia ibi nascit̄ caro sine macula. **In quo** puritas **Barth. j.** Quod in ea natū est. **Jo. d̄r.** iustū. **Diere. xxxij.** Et **Isa. lxiij.** Donec egrediat̄ ut splendor iust⁹ eius. **Item** puer de puella. **In q̄** nouitas. **Luce. j.** Quā virū nō cognosco. **Isaie. vii.** Ecce ego concipiet. **Diere. xliij.** Porta hec clausa erit. **Item** de⁹ de femina **In q̄** humilitas. **Ps.** Homo natus est in ea. **Isaie nono** paruulus natus est nobis. **Barth. ij.** Ubi est q̄ natus est rex. **Item** fruct⁹ de virgula. **In q̄** utilitas. **Luce. ij.** Annūcio vobis q̄a natus est rē. **Uere** vtiliter natus. **Primo** q̄a in exemplū humilitatis. **Unde** paruul⁹ natus **Isa. ix.** **Item** in testimoniū fidei. **Johan. nis. xviij.** Ego in h̄ natus sum rē. **Itē** i signū dilectōis **Luce. j.** Per viscera misericordie. **Ruth. iij.** De nuru tua natus est q̄ te diligit. **Item** in sedus recōciliatōis. **j. Paral. xxiij.** Filius q̄ natus tibi erit vir querissimus. **Uñ** in natiuitate ei⁹ cantabat̄ angeli **Gloria** in excelsis deo. **Et** in terra pax hominib⁹. **Item** in officiū salutis **Barth. j.** Lū natus esset ihs. i. saluator. **Proph. h̄ Eccl. xliij. d̄r.** Nemo natus est in terra q̄lis **Enoch. i.** r̄pus. p̄pter puritatē. nouitatē. humilitatē. et vtilitatē. **Ergo** fr̄es k̄m̄ natiuitatē hodie i memoria ferentes mereamur puritate et hūilitate puenire vbi ip̄e iam viuūt et regnat in secula seculor⁹. Amen.

De sancto Johanne euangelista.

Sermo. XI

Itē est discipul⁹

Nulle quē diligebat ihs x̄ps. **Joh. xxiij.** **Dic** videndū est de sex. **Primo** q̄ fuit h̄ dilectōis causa. **Secūdo** q̄ fuerūt signa. **Tertio** quō hec dilectio fuit. **Quarto** de differentia dilectōis Petri et Johannis ad x̄pm. **Quinto** de differentia dilectōis x̄pi ad Petrū et ad Johannem. **Sexto** q̄ fuit differentia inter signa x̄pi ad Petrum et Johannem.

De primo dicit **Thomas** sup **ij. dist. xxxj.** **Qu** fuerūt cause dilectōis x̄pi ad Johannē. **Prima** puritas incorruptōis. q̄ x̄ps similem diligit **Eccl. xiiij.** **Omne** aial sile diligit. **Cū** sit splendor gl̄ie dei. **Prover. xxij.** Qui diligit cordis mūdiciā **Sap. vi.** **Incorruptio** primū deo facit. **Rec mirū.** quia volatilia ad sibi filia pueniūt **Eccl. xxxij.** **Pulcra** volatilia x̄ps. **Maria. Johannes.** **Christus** assimilabat se pellicano. ut pater i ps. **Similis** fact⁹ sum pellicano. **Et** Johannes aquile. **Maria** ap̄ p̄pter v̄ginitatē parit⁹ **Eccl. xj.** **Breuis** in volatilib⁹ ap̄is. **Itē** Johannes aq̄le. **Uñ** **Ezech. p̄mo.** **Quartū** aial sile aquile **Apo. iij.** **Secūda** causa accelerata puerfio. **Ip̄e** em̄ inter ap̄los citius puerfio est. q̄ p̄ma vocatiōe q̄d est dō gratum **Tren. ij.** **Bonū** est viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua. **Et** excellit Petrū in quatuor. **Primo** q̄ citius puerfio est. quia vnicū vocatōe. **Petrus** autē p̄ **Andream** et p̄ **x̄pm.** **Secūdo** q̄ de maiori genere. sc̄z **regali** et sacerdotali. **Tertio** q̄ in etate florida. q̄n̄ difficillimū est bene viuere. **Quarto** bona maiora reliquit. **Bona** fortune. sc̄lz nauem. retbe. et nature sc̄z parentes. quod nō legit de Petro. **Tertia** causa frequens dilectio ip̄ius ad x̄pm. **Ideo** seruēt̄ fuit dilectus. **j. Joh. iij.** **Non** quasi nos dilectum⁹ deū. sc̄z q̄ ip̄e p̄or dilexit nos **Prover. viij.** **Ego** diligentes me diligo. **Non** q̄ dilectio n̄ra sit causa dilectionis diuine. sed est meritū q̄ x̄ps plus vel sp̄aliter diligit. **Seneca.** **Si** vis amari ama. **Quarta** causa futura in maris filii adoptio. **Pater** ci plus illū filii diligit quē successorē suū cognoscit. **Fecit** autē x̄ps iohannē fr̄ē suū successorē. **custodē** et thesaurariū suū dicit **Joh. xix.** **Ecce** filius tuus. ecce mater tua. **Petro** s̄o cōmisit eccliam **Barth. xvi.** **Su** per hanc petra rē. **Patri** animā **Joh. xix.** **In** man⁹. rē. **Johanni** matrē. **Johan. xix.** **Ecce** mater. **O** dignissim⁹ thesaur⁹ mater x̄pi. **Uere** et magna fiducia petendus ē iste ap̄lus q̄ etiā matrem christi in cura habet.

De secundo **Due** fuerūt huius dilectionis signa. **Et** sunt sex. **Primū** reuelatio secretorum. **Reuelauit** em̄ sibi de natiuitate et aduentu antix̄pi. **De** p̄sumatōe sc̄li. **Ostendit**

sibi futurā glāz in sua trāfiguratiōe **D**at
 rhei. xvij. Et alijs exclusis resuscitatiōi in/
 terfuit **D**arci. v. Scdm signū in honoz/
 exhibitōe. Magnū em signū amoris dei
 est. si aliqū facit pphera. euangelistam. apo/
 stolū. martirē. s̄ginē. p̄fessorē. doctorē suū.
 Ista omnia p̄currūt in isto aplo. Tertiū sig/
 nū in familiaritatis ostēsiōe. in h̄ q̄ supra
 p̄cc̄t̄ suū eū collocauit. X̄ps quidez diligit
 omnes generalr seruātes p̄cepta. **Joh. xv.**
Vos amici estis. tū diligit dilectōe speciali
eius secreta sciētes. Joh. xv. Vos autē dixi
amicos. S̄z dilectiōe singulari Jobānem
q̄si deiformē z intimū z p̄cordialē. Quartū
signū i donoz largitate. Magna dona de
dit x̄ps alijs. s̄z maximū iohanni. qz matrē
suā. Ecce mater tua. Non dixit. nepos tu
us. sed filius. Non dixit domina. vel ma
tertera. s̄z mater. Quintū signū in p̄seruati
one diligēti ab omī lesione. qz a pctō mozt
ali. a corrupōe carnis. qz eum a nuptiis
eduxit z a dolore moztis. vt dicit Jeronim⁹.
et a putrefactōe p̄seruauit. qz coz̄p̄ nūc vi
uit in glā. Sertū signū in speciali z p̄sona
lirisione. Si magnū signū dilectōis ostē
dit ei de⁹ ad quē mittit vnū angelū vel plu
res. p̄z qz iohanni vō manus ostēdit quē p̄
sonaliter cū angelis visitauit dicēs. Veni
dilecte mi. x̄ps est zc.

Tertio videndū q̄ bec di
 lectio fu
 it p̄a. Est autē triplex dilectio. mū dialis. so/
 cialis. z special. Mū dialis inter voluptuo/
 sos. q̄ nō est p̄a. qz se odiūt q̄ diligūt iniqua/
 tē. Scdo qz fraudulēter incedūt. **Jere. ix.**
Omnia amī fraudulēter inceder. Tertio
qz ad malū diligunt. Ps. Zelauī sup iniquis
pacē peccatoz vidēs. Socialis dilectio se
pe nō est p̄a. qz se p̄ diligūt z cito p̄ nō dili
gūt. Scdo qz tpe aduersitatis diligere desi
nūt. Tertio qz tū vīnos diligūt. Sed nō
sic x̄ps q̄ diligētes se diligit. z omī tpe dili
git z post moztē. Sap. iij. Justoz aīe i ma
nu dei sunt. Et t̄do ista dilectio d̄r socialis
Sp̄cialis. qz x̄ps diligit suos i vita z preci
pue Jobānē quē secū sp̄ habuit. In moztē
qz x̄pus ad eū venit. post moztē qz eū ad
suū quīuū introduxit. Nec mirū. qz iohā
nes sic x̄pm dilexit. Dilixit em x̄pm in vita
quia omnia reliquit. In moztē qz sub cruce
stetit. Post moztē. quia in sepulcro ques
uit.

Quarto videndū est
 de differētia dilectōis Petri z Jobānis
 ad x̄pm. Pro q̄ sciendū q̄ x̄ps ē diligēdus
 dulciter fortiter z sapiēter. Pet⁹ dilexit for/
 titer p̄stāter et sapiēter. qz in moztē in car/
 cere p̄pter ip̄m ire fuit par⁹. z p̄ co crucez su/
 stinuit. Jobānes dulcit. qz in ei⁹ sinu recu/
 buit. Alterqz sapiēter. qz nullis dyabolicis
 tēptationibz p̄sensit. nec vllis voluptatibz
 mūdi ab ei⁹ amoze abstrahi potuit. Pet⁹
 dilexit x̄pm in mēbris. Jobānes in p̄sona
 Petrus dilexit q̄ntū ad p̄mptitudinem et
 feruorē. Johannes quantū ad familiarita/
 tem.

Quinto videndū est
 de differētia dilectōis x̄pi ad Petz z ad Jo/
 hannē. Videt em q̄ mag⁹ dilexit Jobānē
 q̄ Petrū. vt ex euāgelijs p̄z. z tū Petrus vi/
 detur plus dilexisse x̄pm. Tū Job. vltimis
 Symon Jobānis diligit me plus bis. Di/
 cit Aug⁹. q̄ Pet⁹ plus dilexit x̄pm. Est tū
 h̄ questio duplex. Prima q̄re d̄ns plus di/
 lexit Jobānē cū tū Petrus plus dilexit
 x̄pm. Scda. q̄s eozū melior sit. Vt q̄ mi/
 nus diligit z plus diligit. an q̄ mag⁹ diligit
 tur z min⁹ diligit. Ad q̄d r̄ndet Aug⁹. Qz
 melior est q̄ plus diligit x̄pm. licet min⁹ di/
 ligat. felicior tū est q̄ plus diligit a x̄po. et
 ip̄e minus eū diligit. Est tū sciendū q̄ dile/
 ctio apud nos h̄z se dupl̄. Vel q̄ntū ad ex/
 teriora signa. v̄l q̄ntū ad animū. Exterior
 p̄sistit in ostēsiōe familiaritatis. in b̄nficio/
 rū exhibitōe. interior in p̄cordiali amoze
 X̄pus s̄ plus dilexit Jobānē q̄ntū ad fa/
 miliaritatis ostēsiōe. s̄z Petz q̄ntū ad be/
 neficioz exhibitōz. Quia Petro ip̄i ecclāz
 cōmendauit z clauēs. p̄ncipez aploz fecit.
 Sed vtrūqz ad intimū amoze. qz ambo
 erāt eq̄lis meriti ap̄d deū. Pet⁹ ar̄ damia/
 ni videt p̄ferre in multis sc̄m Jobēz petro
 dicēs. Petro cōmissa ē ecclia m̄ xpianoz.
 Jobāni m̄ x̄pi. Petro regnū in q̄ habitat
 sc̄toz societas. Jobāni celū. Pet⁹ factus
 ecclē fundamentū. Jobes cōstruxit ecclē
 edificū. Pet⁹ maiora mirac̄a effecit. Jo/
 hānes p̄tulit altiora misteria. Sed di/
 ex̄q̄ ita dic̄. q̄re nō est factus x̄pi successor
 sic Pet⁹. R̄ndeo. p̄ter q̄tuoz. Primo quia
 fuit iuuenis. An non debuit p̄fici senibus
 Scdo qz p̄ sanguinē marie. s̄ ne pur aret

In die circumcisionis

plurimam sanguinis dari pncipat' ecclie. pferat extrane'. Tertio qz fuit suffic' bnfic' al's d'otar' bnfic'at'. ex pmissioe matris xpi. Quarto qz fuit vir magie p'cepti onis. p'elatio at' d'istrabit a p'ceptatoc.

Sexto uidentum est

q' sit differ'ia in' sig' dilectiois xpi ad petz et iohannē. Ubi notādū q' sic de' diuersos scōs p'destinat ad diuersos g'd' g'le sic et di uersa merita p' diuersos g'd' g'fe p'uidet. et hic ē q' sūma dei p'fectio cū nō possit p' ean dē creataz suffic'ē on' di. p' g'ras s'ctutes et naturales p'fectōes oim rex potissime at' p' s'ctutes et merita scōz p'fect' on' d'it. Req'rit' g' diuersitas effectū ad diuinaz p'fectioez on' d'edā. Nū at' illi duo apl' s'cent duo p'n cipalia exercitia i' ecclā. s'z sint diuersa. sc'z vi tā actiua et p'ceptiua. et p' d'ns diuersa p'z mia. seq' q' merito distinctio sig' dilectionis xps on' d'it. v'p'ute sig' suauitatis iohanni p' quē uita brā signat'. et sig' austeritatis petro p' quē status h' vite et stat' meriti optie sc'at' Martiriū g' cura pastoral' Petri decet. iohannē s' suauitas p'ceptatōis et p'fer uatio ab ignominiosa et crudeli morte. Nā ei dicit' ē. Sic eū uolo manere. Nos ergo imitātes e' p'acta. sequētes eū in exēplo ca/ sitatis. possidebim' uitā eternā. Ad quam nos p'ducat p'z et fili' et spū s'ctus. Amen.

In die Circumcisionis.

Sermo. XII

Quatuor est nomen

ei' ihs. Lu. ij. Quis dei filius fm imēstratē sue diuine eēntie deo p'z manēs e' d'ē q' sit inoiabil' et ineffabil'. ita ut a nob ad plenū nec effari seu eloq' s'ctis hūa nis possit. ut dicit' Dyo nist' li. de di. noib'. ca. viij. Uñ Eccl. xviij. d'z. Virtutē magnitudinis ei' q's enarrabit. Et Job. xxij. Nō ei hūano sensu loq'ndū ē de deo. de p'se. di. ij. In xpo. Et h' nomē dei a p'pha d'z Adonay qz ineffabil'. Exo. vi. Et admirabile. Judi. ij. Tamē ip'e fili' dei fm formā hūane substantie in q' nob apparuit filis pie existit noiabilis. Docēt ex mag' misericōia sua nob videt' p'cessum. qd' antiq's p'ib' fuerat iuste denegatū. Juxta illud Lu. x. Multi reges et p'p'e uoluerūt h'c uidere q' uos uidet' et nō uider' et audire q' audist' et nō audier'. Sic igit' illis salus fuit em' p'missa. s'z nob

exhibita. ita nomen filij d'i p' quē nra salus facta est pus eis in ymbra p'missuz. nobis aut' p'sentialiter ostensum. Hinc est q' angelus Marie nūciās p'ceptōz filij dei. nūciā uic pariter et impositiōez nois salutiferi. ut d'z Math. i. et Luc. i. Hinc et ipi parentes xpi ex legis obseruātia circūcidētes puerū uocauerūt nomē eius ihs. ut dicit' s'ba no stri themas. Uocātū est inq' nomen eius ihs. Circa istud nomē sanctissimū tria sūt p'siderāda. Primo q'nti honoris et excellētie sit istud nomē. Secōdo q'nti amoris et beniuolētie sit istud nomē. Tertio q'nti valoris et omipotentie sit istud nomē. Et certe si uolum' p'ut debem' ad ista tria respōdere. Istud dignissimū nomē ē sūmū honoris et excellētie. summe dilectiois et beniuolētie. sū/ me fortitudinis et potētie. Quantū ad hono/ ris excellētiā mirabiliter reuerend'. quia istud nomē est sup' omē nomē. Philippē. ij. Quantū ad amoris beniuolētiā est arden ter diligendū in ps. Aspice in me et misere/ re mei. fm iudiciū diligentū nomen tuum. Quantū ad valoris omipotentia est p'sidē ter inuocandū Jobel. ij. Et ois q' inuoca/ uerit nomē d'ni saluus erit. Idem Roma/ noz. r. habetur

Dixi primo q' circa impositi/ ones h' salutiferi nois p'siderandū est q'nti honoris et excellētie sit istud nomē. Ubi querit' q'nta sit eius honoris dignitas et excellētia. Respondet. Reuera fuit tantū honoris et excellētie q' ne q' certe eloq' hūanis s'ctis. Est em' sup' om ne nomē ut dicit' apl'us. Et q's rogo maior honor. aut excellētia dignior excogitari p' q' h' hoiez dicit' deū et ueraciter esse. Docēt istud est h' nomē ihs. qd' donauit de' p'z d'no nro ihu xpo filio suo. et h' donatōne p' grām fm hūanā naturā. ut exponit Aug'. Uñ dona uit nomē illi s' homini xpo p' grām uisionis nō adoptōis. nomē qd' est sup' omē nomē. h' nomē. s. de'. ut scz ille q' est hō dicit' deus. Sic exponit Bozra sup. j. eplaz. ad Phil. ij. Que etiā excellētia maior p' inueniri q' q' ei incurret omē genu. celestiu' terrestriu' et infernoz. i. angeloz hoim et demonū. Uñ fm canones statuit. ut omis audito h' noie ihs in ecclā s'ctat' genua. et inclinēt capita sua. Dō. p'ch dolor a multis pl'az eccl'iaz. sic et alijs i' q'bz lucz aiaz p'sistit negligit'. Et p' isto sciendū q' xps uoluit sibi nouū nomen